

Előfizetési árak:

Egész évre .. K 10.—
Félévre K 5.—
Negyedévre .. K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasút-utca
Telefon - szám: 37Előfizetési és hirdetési díjak a
kiadóhivatalhoz küldendők.
A nyílt-tér sora 1.- korona

Független társadalmi hetilap

Felelős szerkesztő és kiadóutajdonos

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

Legyünk élelmesek

Nem ujság, sőt szomorú valóság, hogy még mindig a fejlődés kezdő stádiumában vagyunk kivitel tekintetében különösen. Egyelőre már annyit elértünk, hogy kezdünk eszmélni. Nem csoda, hisz egész újjászületésünk ugyszólván a hatvanas évektől datálódik. Ha most mégis tudunk már eszmélni, körültekinteni és látjuk a Felvidék, az aranytermő Erdély, a nagy Alföld szegénységét, a nyomoruság viskóit, a förtelmes kenyeret, egészségtelen vidékeket, omladozó iskolákat, vagy ahol iskolák egyáltalán hiányoznak. El kell fogadnunk egyrészt, hogy az óriási latifundiumok kergetik ki népünket a tengeren tulra, másrészt a nagy tájékozatlanság.

Ne keressük, ki felelős ezért. Hisz az egész társadalmat kell okolnunk, melyet annyira leköt a nagy politika, hogy saját érdekét is képes feláldozni. Ha a középosztály ily beteg, mit mondjunk a népről, mely teljesen hiján van a szervezetségnek.

Addig míg beáll az egészségesebb helyzet, míg egyelőre nagy rajokban szakadnak el a magyar nemzet testéből a legnemesebb véréjtek, a nép százezrei, mégis nem eléghetjük, ha sopánkodással is keressük a gyógymódokat. Talán alkalmasak lesznek arra, hogy sokaknak kenyeret adjon és visszatartsa a vándorbottól.

A Felvidék és Erdély arra van rendeltetve, hogy ipari központokat létesítsen magában. Számos külföldi gyár létesül közelebb Magyarországon s igen kívánatos volna, hogy a Felvidék és Erdély intéző körei a kormányval oly értelemben lépjenek érintkezésbe, hogy e gyá-

rak a vidékeiken legyenek elosztva, munkát és kenyeret juttatva számos munkáskéznek.

Van Budapesten egy külkereskedelmi intézmény: a Kereskedelmi Múzeum. Sajnos, még nem hatolt el úgy a közvéleménybe, a köztudatba, amint kívánatos volna. Ez az intézmény a külkereskedelem egy hatalmas faktora s nincs az a szegény ember Magyarországon, akinek ép keze és lába van, aki ne nyerne vagy nyerhetne gyakorlati tanácsot itt a megélhetésre.

Kevesen tudják, hogy a mezőkön tömegesen és dusan termő növények, mily keresettek a hazai és külföldi gyógyszerészek és vegyi gyárak részéről és hogy milliókat lehetne importálni Magyarországra a költségbe nem kerülő munka és anyagért, ha csak a szállítást nem számítjuk. Erre nézve nemcsak a nevezett múzeum, de a Kolozsvári Növénykísérleti állomás is bizonyára kimerítő felvilágosítást ad, a legkisebb részletekig.

Az elejtett vadak, vagy a vadászatokon lőtt nyulak, farkasok, rókák bőrei, a külföldön drága pénzért vásároltatnak, elsősorban Párisban, hol roppant nagy a szűcs ipar. A párisi magyar kereskedelmi szaktudósító igen pontos és mindenre kiható jegyzéket készített mindenről, ami Magyarországon nagy mennyiségbe megy ugyszólván veszendőbe, a francia metropolisban pedig aranyakat fizetnének érte.

A házi vetemények, gyümölcsök, szárnyasok — Magyarországon kitűnőek és úgy Franciaországgal mint Angliával, Orosz- vagy Németországgal utolérhetetlenül versenyezhetnek minőség és olcsóság tekinte-

tében. A Kereskedelmi Múzeumban nemcsak a kivihető termékeket jelölik meg, de a külföldi vásárlók neveit is, akikkel való közvetlen összeköttetés igen ajánlatos. Meg kell kísérelni és senki sem fogja megbánni, ha nem nézett ölbetett kezekkel továbbra is a jövő elé.

A választók vizsgája

Az új választójogi törvény által előírt írás-olvasás tudását igazoló vizsgák e hó 26-án kezdődnek Abonyban. Vizsgát tesznek azok, akik a negyedik elemi elvégzéséről szóló bizonyítványt felmutatni nem tudják, de akik bárminő módon megtanultak írni és olvasni.

Lapunk legutóbbi számaiban foglalkoztunk az új választói törvénnyel és érthető módon megmagyaráztuk, hogy mindazon magyar állampolgárok, akik legalább 40 korona állami adót nem fizetnek választói jogot nyernek, ha beigazolják, hogy írni-olvasni tudnak.

A törvény tehát módot nyújt a kisembereknek is, hogy választójogukat gyakorolják, de megkívánja, hogy aki az államügyek intézésére képviselőt küld az ország házába az a műveltség legelőkelőbb fokán is írni és olvasni tudjon.

Napjainkban, amikor a népoktatás kötelező és ingyenes, már csak elenyészően kicsi azoknak száma, akik írni-olvasni nem tudnak. Ezzel szemben huszonöt-harminc évvel ezelőtt — különösen a szegényebb osztály gyermekei — nehezebben jutottak az írás-olvasás drága kincséhez. Kevesebb volt az iskola, tandíjat is kellett fizetni és minthogy a szülők nagyrésze sem tudott írni olvasni, nem is tudta felfogni az írás-olvasás tudásának nagy fontosságát és a gyermekek is iskola nélkül nőttek fel.

Sokan vannak, akik később felnőtt korukban tanultak meg írni-olvasni és bizonyítványuk nincs, ezért rendelte el a törvény, hogy azok akik bizonyítványukat elvesztették, vagy magánszorgalomból tanultak meg írni olvasni,

egy bizottság előtt vizsgát tegyenek, ha választójogot akarnak és legalább 40 korona állami adót nem fizetnek.

Abonyban és a járásban sokan vannak ilyenek és bizonyára felfogják ennek a vizsgának fontosságát és tömegesen fognak jelentkezni. A vizsga 2—3 sor elolvasásából és 4—5 sor írásból áll. A bizottság a vizsga eredményéről bizonyítványt ad ki, amely bizonyítvány épp úgy mint a vizsga teljesen ingyenes.

Polgárok! Aki saját sorsán segíteni akar, aki hazája sorsának intézésében részt akar venni, annak most elemi kötelessége, hogy felvétesse magát a választók közé. Senkinek sem szabad kimaradnia, akinek a törvény választójogot biztosít. Aki írni-olvasni tud ne szégyenkezzék a bizottság előtt megjelenni. Saját érdekében cselekszik, aki jogával él.

Aki idejében nem jelentkezhetné, jelentkezzen később, ne-hogy elessen választói jogától!

A vizsgáló bizottság tagjai: Elnök: Dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró. Alelnökök: Totth Kálmán tb. főszolgabíró, Dr. Szentkirályi István járás orvos és Benedek Zoltán járási számvevő. Bizottsági tagok: Tészary László, Máthé József, Schlosser László, Homoký István Mózes Imre, Orbán Elek, Kiss Ferenc és Várady János.

A járás főszolgabírájának a választók vizsgája tárgyában kiadott hivatalos hirdetményét itt közöljük:

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. XIV. tc. 49—51. §§-ainak végrehajtása tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértőleg kiadott 1184/1914. V. K. M. eln. számú rendeletének 12. §-a alapján a következőket teszem közzhírré:

1. A választási törvény, illetőleg végrehajtási utasítás alapján az írni, olvasni tudás igazolására kirendelt állandó bizottság előtt a vizsgálatok 1914. évi május hó 26. napjától 30. napjáig bezárólag fognak megtartatni.

2. Vizsgálatra csak 24-ik életévét betöltött a férfinemhez tartozó magyar állampolgár bocsátható. A feliratkozás, jelentkezés tehát ezen kellékek községi bizonyítvány által történendő igazolása mellett történhetik. E bizonyítvány a jelentkezéskor elhozandó, illetőleg a községi előljárási elöljáróság elöljáróság esetén a törvényes kellékek megléte az előljárási elöljáróság által a jegyzékek be-

mutatásakor együttesen igazolandó.

3. A vizsgát letenni szándékozók a községi előjárás előtt feliratkozhatnak, de 1914. év május hó 26. napjáig hivatalomban is bejelentheti személyesen, vagy levél útján, hogy vizsgát tenni akarnak.

4. A vizsgálatok helye Abony község tanácsterme, a községháza első emeletén.

5. A vizsgálatok mindennap reggel 8 órakor kezdődnek, egy napon legalább 100 jelentkező tehet vizsgát.

6. A vizsgálat teljesen ingyenes.

7. Az irni olvasni tudás igazolása akként történik, hogy a vizsgázó a bizottság előtt a megjelölt nyomtatott szövegnek legalább öt sorát elolvassa és a bizottság által tollba mondott két sor szöveget leírja.

8. A vizsgálat eredményét kimondó határozat ellen felebezni nem lehet, de sikertelen vizsgálat esetén az irni olvasni tudás igazolására még a folyó évben az összeíró küldöttség előtt lehet jelentkezni.

9. A sikerrel vizsgázó a vizsga befejeztével az egész országra és egyszersmindenkora érvényes bizonyítványt kap arról, hogy irni olvasni tud.

Ezen vizsga letételének előnyösége az, hogy aki 6 elemi osztály elvégzését igazolni nem tudja, de irni olvasni tud, már akár egy adónemből külön, akár több adónemből együttvéve legalább 20 kor. egyenes állami adó fizetése esetén választói joggal bír, míg az, aki irni olvasni nem tud, vagy irni olvasni tudását a vizsga letételével nem igazolja, csak akkor bír választói jogosultsággal, ha akár egy, akár több adónemből legalább 40 korona egyenes állami adóval van meg róva.

Felhivom tehát mindazon 24. életévüket betöltött magyar állampolgárokat, akik 6 elemi osztályt ugyan nem végeztek, de irni olvasni tudnak és legalább 20 kor. állami egyenes adót fizetnek, hogy az irni olvasni tudás igazolása végett a vizsgaletétele céljából minél körülményesebben jelentkezzenek s így minél többen juthassanak az egyik legszebb polgári joghoz, a képviselő választói jogosultsághoz s hogy így részt vehessenek közvetve hazánk politikai irányításában.

Dr. Madarász Adorján
járásí fősztolgabíró.

A haldokló föld

René Bazinnak: A haldokló föld című örökbecsű regénye mesteri módon rajzolja meg a francia falvak elnéptelenedését. A földmivelő nép egyszerű gyermekét elkápráztatja a városi élet csillogása és szinte ellenállhatatlan vágytól üzve, ott hagyja elaggott szüleit, otthagy minden kedves dolgot, a virágzó réteket, a zöldlombu erdőt s megy a városba, a gyárkémények fojtó légkörébe.

Ezt a képet nemcsak Franciaországban, hanem itthon is nap-nap után láthatjuk. Nálunk talán még rosszabb a helyzet.

A Cunard hajók sok ezernyi utasa még elszomorítóbb kép, mint a haldokló földnek a városba özönlő hűtlen gyermekei.

Ámde nálunk mások a viszonyok is. A városba özönlésnek oka itt nemcsak a városi élet csillogása, hanem a magyar földmivelőnek sajátos földéhsége, amely kielégítésre nem talál. Pedig mennyi földbirtok változtat esztendőről-esztendőre gazdát. És ime az, aki igazán szereti a szántóföldet, a mi sajátos viszonyainknál fogva nem juthat földhöz.

Az a két kézi napszámos, akinek minden vágya abban öszpontosul, hogy a saját szorgalmának gyümölcsét élvezhesse, a legtöbbször csalódottan kénytelen lemondani ábrándjairól, aminek aztán természetes következménye a városba özönlés, a kivándorlás.

Vajjon van-e ennek a pusztító betegségnek orvossága?

Van. Egészséges birtokpolitikával, céltudatos telepítéssel és a tulajdonjogot respektáló birtokfeldarabolással, jobban mondva bérlőszövetkezetek hosszú lejáratu kisbirtok-bérletek létesítésével elejét venni annak, hogy a föld népe otthagya a sorvadó, haldokló földet.

Sokan a szekularizációt, a kötött birtok kisajátítását jelölik meg a betegség orvosszerűül. Ennek az orvosszrnek azonban nem hive az, aki tulajdonjog szentségét respektálja.

Nem hive továbbá az sem, aki tudatában van annak, hogy Magyarországon a nagybirtokra még hosszú ideig magasabb hivatás vár, hiszen minálunk a nagybirtok a gazdasági előrehaladás fáklyavivője, a mezőgazdasági érdeknek legbiztosabb istapolója, sok tekintetben a nemzetpolitika évszázadok óta egyetlen őrizője.

Más egyéb okok miatt is szükség van a nagybirtokra még. A tömegtermelést, amely egyedüli orvossága a drágaságnak, a nagybirtok egységes termelése nélkül el sem lehet képzelni. Nem lehet elképzelni a mezőgazdasági előrehaladást sem nagybirtok nélkül, hiszen csakis ennek áll módjában magasabb gazdasági képzettséggel rendelkező egyéneket alkalmazni.

Viszont azonban az is igaz, hogy a kötött birtokoknak igen jelentékeny része nem áll feladta magaslatán. És éppen ezért nemzeti szempontból az ország gazdasági haladása érdekében szükséges volna rá, hogy a földbirtok e része olyanok kezelése alá jusson, akik szeretik a földet, akiknek dolgos kétkeze munkájával, szorgalmával lehetővé lenne, hogy azok a földbirtokrészek, amelyek ma hivatásukat kellőképpen betölteni nem tudják, a nemzeti termelésnek hivatásukhoz mért osztályosai lehessenek.

A Magyar Gazdaszövetség évek hosszú sora óta sürgeti a bérlőszövetkezetek szaporítását, Junius hó 17-én tartandó temesvári nagygyűlésnek programjába is felvette az erre vonatkozó kívánságot. A bérlőszövetkezetek dolgában eddig elért eredmények ugyan nem valami fényesek.

Mert pusztán társadalmi akcióval ezt a kérdést megoldani nem lehet. Ehhez pénz is kell, anyagi javakkal bőven rendelkező olyan pénzintézet, amelyiknek vezetői tudatában legyenek annak, hogy miért van szükség arra, hogy a föld népét földhöz juttassuk.

A Magyar Gazdaszövetség kitaró agitációjára történt is ebben a dologban már kezdő lépés. Ámde ez a lépés tulságos mértékben magán viseli a kezdetlegesség bélyegét. A haldokló, gyermekeitől elhagyott föld problémáját egy-két millió koronával megoldani nem lehet.

Az abonyi választókerület

Hét szavazókört alakítottak

Az abonyi választókerületet hét szavazókörre osztotta be a törvényhatósági bizottság közgyűlése. A hét szavazókör a következőleg alakult:

I. **Abonyi szavazókör:**
Abony.

II. **Abony környéki sz.kör:**
Törtel, Újszász, Zagyvarékas.

III. **Jászkarajenői szavazókör:**
Jászkarajenő, Kocsér, Tószeg.

IV. **Ujkécskei szavazókör:**
Alpár, Ókécske, Ujkécske, Tiszaujfalu.

V. **Kiskunmajsai szavazókör:**
Kiskunmajsa.

VI. **Jászszentlászlói szav.kör:**
Jászszentlászló, Szank.

VII. **Pálmonostorai szav.kör:**
Pálmonostora, Pétermonostora.

Megalakult a képviselőválasztásokat intéző állandó választmány is. A központi választmányba megválasztottak:

Agorasztó Tivadar, Katona Gyula, Rákócy István, Angely Márton, Keller Béla, Révész Béla dr., Bartha Tivadar, Kiss Pál nemeskéri, Szapáry István gróf id., Benedicty Gyula, Kemény Kálmán, Szabó Sándor, Benický Ádám, Kolecsány Endre, Szegedy Albert, Beretvás János, Kovácsy Kálmán, Szemere Huba, Berceller Gyula, Krist Károly Ferenc, Székely György dr., Förster Aurél dr., Kostyán József, Schleginger Samu, Gosztonyi Tibor, Laszlovszky Béla, Teleky József gr., Grassl Hugó, Lévay Mihály, Teleky Tibor gr., Halász Zsigmond, Muzsa Gyula, Tarajosi Sándor id., Harkányi Frigyes br., Nyitrai János, Varju Kálmán, Hajós József, Pazár Dezső, Végh Béla, Héderváry Lehel dr, Pozsgay Miklós, Vigyázó Ferenc gr., P. Horváth István, Preszly Elemér dr., Wágner Manó, Horváth Pál, Prónay Dezső br., Wirth Nándor, Hupper Jakab dr., Ranschburg Hugó dr., Wolfner Tivadar, Zachár Kálmán, törvényhatósági bizottsági tagok.

A megalakított központi választmány megbízása az 1913. évi XIV. t. c. 156 §-a értelmében a véglegessé vált első névjegyzék szétküldésekor véget ér.

Statisztika

Bizonyára nem végzünk érdektelen munkát, ha a „Statisztikai Évkönyv“ legújabb adatai nyomán megállapítjuk, hogy az ország legnagyobb községei között Abony a 13-ik helyet foglalja el. — Különösen érdekes ez azért, mert kiszivárgott hírek szerint, a kormány 20 nagyközségnek, várossá való átszervezését vette programjába s így Abony okvetlen bekerül a kormány circulusaiba. A nagyközségek lélekszám szerint így következnek egymásután:

1. Békéscsaba	43.599	lélekkel
2. Erzsébetfalva	30.970	"
3. Kispeszt	30.212	"
4. Békés	26.875	"
5. Szarvas	25.879	"
6. Csongrád	25.310	"
7. Orosháza	22.264	"
8. Óbecse	19.372	"
9. Diósgyőr	17.221	"
10. Mezőkövesd	17.202	"
11. Mohács	17.092	"
12. Nagyszalonta	15.943	"
13. Abony	14.729	"
14. Szenttamás	14.335	"
15. Apáti	13.136	"
16. Paks	12.561	"
17. Hatvan	12.097	"
18. Kalocsa	11.738	"
19. Bgyarmat	10.887	"
20. Hajdudorog	10.468	"

Nem vagyunk tehát — amint látható, — éppen a legutolsók, tekintve, hogy Abony után még olyan városias jellegű nagyközségek következnek, mint Apáti, Kalocsa és Balassagyarmat.

Beszélik

. . . . hogy a piacon megint sok a kifogásolni való. Hogy a tej a litérekből kostolgtatják, hogy a turót kézzel fogdossák, hogy a por belep mindent, mert semmi sincs letakarva, hogy éretlen zöld piszkéből nagy volt a kínálat az elmúlt héten, stb. . . .

. . . . hogy akármerre jár az ember mindenfelé tiltott kártyajáték folyik

. . . . hogy a jövő hó elején jönnek a színészek

. . . . hogy a mozi pünkösti előadására a Sárga csikó bemutatására már alig kaphatók jegyek

. . . . hogy katonaságot kapunk és nem fogjuk ismét könnyelműen elengedni őket

. . . . hogy a „Mi tizen“ leányegylet műsoros fagyalt délutánt rendez

. . . . hogy locsoltak az elmúlt héten, egész komolyan vizes volt az ut mindenfelé. Igaz, hogy azt is beszéltek, hogy az eső is csak ért valamit, de mi egy országos eső az abonyi locsoláshoz képest

. . . . hogy az abonyi munkások most nem járnak Ceglédre, nem járnak sehova, még munkába se járnak, csak fognak járni esetleg abonyi munkára

. . . . hogy a járásbiróság ügye rövidesen dűlőre jut. Meglehet. Sőt valószínű. De mi lesz a nagy telekspekulációkkal és fel emelt házbérekkel, ha véletlenül nem lesz járásbiróság

A sárga csikó

(Magyar műfilm)

Már nemcsak a forrongás volt észlelhető, de mindenütt kialakuló félben volt az a nagy irodalmi átalakulás, melynek eszméje áthatotta a világ minden filmbörzsjét, s amelynek következtében a filmpiac egy eszményibb, szebb és realisabb jövőre bazirozódott.

Mindenki érezte és tudta, hogy a kaleidoszkopszerű tömegben vegyült vérfagyasztó bűnügyi drámák, kedves, de teljesen primitíven analisált humoreskek, történelmi háttérű, de azt teljesen meghamisított, s nagy reklámmal felhajsolt társadalmi színműveknek a filmpiacot való oligarchikus uralása csak provisorikus lehet. Érezték és tudták ezt elsősorban nemcsak a filmgyárak, de a világ legnagyobb írói és rendezői is, akik most már irodalmi és művészi sujetek kigondolásával, nagystilű rendezésekkel, meglévő irodalmi értékeknek a vásznon való felelevenítésével igyekeztek az új irány teljes diadalra juttatni. Ez sikerült. Ez az irány diadalmoskodott, és lesz a maradandó,

Sajnos mi a nagy átalakulás munkájában activ részt nem vettünk. Régen hangoztatott panasza volt, hogy ott, ahol oly nagy arányú, széles rétegekben oly megértő és hálás mozi publikum van, ott nincs magyar tárgyú film, nincs magyar mozi ipar. . . . Pedig hány elismert nagy emberünk áll az internacionális mozi kultúra szolgálatában?!

A felkinálkozás, a hiány érzetéből fakadó nagy vágyakozás időnként megcsillantotta a mi produmainkat is. A kezdetből láttuk kibontakozni eshetőségeinket. Fel, fel tűntünk; néha csak vonatkozásban faji specialitásunkkal.

És nem sokára megszületett az első magyar műfilm. A sárga csikó.

Cseppreghy Ferenc örök-szép, magyar népszínművének feldolgozása lett álmaink megvalósulása. S bár a felvétel, a rendező francia, de hamisítatlan, magyar tárgy, magyar színészek s magyar levegő. A kolozsvári nemzeti színháznak jeles gárdája a klasszikus népszínmű stílusában transzportálta filmre ezt a nagy sikert aratott paraszt drámát. Az izgalmas és hatalmas rohamu cselekmény a néma vásznonról is elementárisan hatott. És nem kell le tagadnunk: a régi betyárvilág felujjításáért hálás tapssal adózott a nagy közönség. Egy kis romantika a multból, egy kis magyar romantika. . . .

Remekül sikerült a darab. A művészi összjáték, a rendezés, az egész darabnak tiszta magyar levegője új életre támasztotta a már annyiszor eltemett magyar népszínművet!

Itt pedig meg kell állni! Mert ha ez igaz, ez nagy fontossággal bír reánk!! Egy kihalt műfaj életrekelése függ a magyar műfilm elterjedésének sikerétől.

Különösen csodálkozunk színészeink munkáján. Hatalmas, művészi feladatot oldottak meg. A magyar parasztnak duhaj, hővérű,

haragvó temperamentumát a férfi szereplők hiven adják vissza.

A francia gyár a remek természeti felvételekben excellált és tökéletes bravúrral adta vissza a magyar népeletnek hangulatos és poétikus jeleneteit. Feledhetetlenül szép kép a mezőn dolgozók élettelen csoportja és bájos a vízparti jelenet.

Általában szinte félelmetes igazsággal bizonyult be, hogy milyen diadallal tudunk előrejutni a külföldiek mellé, ha akarunk. Meglepően játszották szerepeiket kivétel nélkül színészeink. Mig más mozi darabokban rendszerint csak a főszereplőknek kell kihozni a felvevőgép előtt szerepeiket, a többi szereplők csupán szükséges és kiegészítő részét képezik e darabnak, addig itt — részint a darab tárgyánál, részint a szerencsésen alkalmazott csoport jeleneteknél fogva, részint pedig az itt-ott elementáris erővel megnyilvánuló néplelek suggestiv hatásának plastikus érzékeltetése miatt — minden jelenetnek egy-egy feladat jutott.

A sárga csikóval diadalmas utra kelt a magyar műfilm. Bámulatos és hihetetlen érdeklődés kíséri utjában mindenütt és főleg külföldön. Nagy kár, hogy diadalmas utjában időnkint megakasztja rövid időre egy fájó visszaemlékezés, az a nagy katasztrófa, melynek be kellett következni előbb, hogy a mi filmünk is életre keljen. — Egy szerencsétlen színész esetét áldozatul a kísérletezésnek s a képen a szerencsétlenség pillanata megörökítettetett. S. S.

Mi ujság?

Akácfavirág

ontja bűvös illatát szerte az utcason. Fürtjei szerényen kándikálnak ki a lomb közül s félve húzódnak meg a hűvös, párás légben, a gallyak oltalma alatt. Illatot, mézet, hangulatot, dalt árasztó fürtös akácfavirág behajnalak, mikor durva kéz gonosz indulata az utca sarába fürdeti színed havát. Beh sajnálom az ártatlan akácfa, kivált a fiatalját, gyöngéjét, mely keserű emlékezettel lakol egyszerű pompájáért: az illatos, fehér, tiszta akácvirágért. Kaján kezek tépázák, hajigálják, rázzák, tördelik, kinnózzák a szerencsétlen fát, amiért nyitni mert. Halmazban a boldogtalan, fiatal fa alatt a dúló garázdalkodás maradványa: zöld lomb, fehér virág, törött gally!

A néptanítónak ilyenkor kellene egy-egy nyiló, virágot, illatot ontó akácfa tövében megértetni a fák és a madarak védelmét, mert — fájdalom — mindkettőnek legádázabb ellenségei az iskolás gyermekek.

Néptanítók, hatóság, szülők és gyermekek vegyüek oltalmunkba a fehér akácvirágot, a május e legkedvesebb ékességét!

N . . .

— **Kossuth Ferenc utolsó órái.** Az egész ország figyelme Kossuth Ferenc betegágya felé irányul. A kezelő orvosok már feladtak minden reményt a felgyógyulásról és csak órák kérdése, hogy Kossuth Ferencet rettenetes szenvedéseitől megváltsa a halál. Lapzárta előtt telefonon érdeklődtünk a nagynevű pártvezér hogylétéről. Ambrozovics Lajos volt főispántól a következő szomorú értesítést kaptuk:

A kegyelmes ur állapota változatlanul válságos. Szív-működése gyengül.

— **A Kórház Egyesület** gyűjtő-iveinek beszolgáltatása már megkezdődött. Az Egyesület elnöksége ezúton kéri mindazokat, akiknél gyűjtő-iv van, hogy most már mielőbb sziveskedjenek az ivet, valamint a befolyt pénzt Kardos László pénztárnok urhoz (Népbank) beküldeni.

— **Az iparos dalárda** pünkösdi másodnapján délután 5 órakor hangversenyt rendez a dalárda pénztára javára. A hangverseny után táncmultság lesz.

— **Országos vásár.**

A mai országos kirakodó és átlatvásárra a szombati jó idő miatt vidékről is nagy felhajtás volt.

— **Pénzüntézet** tisztviselők kongresszusa Nagykőrösön. A „Pestmegyei Pénzüntézet Tisztviselők Szövetsége” melynek kötelékébe mintegy 200 megyebeli pénzüntézet tisztviselő tartozik, az idei rendes közgyűlést ma tartja Nagykőrösön. — Abonyból is többen átutaztak a közgyűlésre.

— **Két anya** a címe annak a szenzációs apacs drámának, amelyet ma mutat be az Uránia Mozgósínház, gyönyörű kísérő műsor keretében. A mozi kedvelő közönség hétről-hétre szebb és jobb előadásokban gyönyörködhetik, mert az igazgatóság nem kimél semmiféle áldozatot, hogy a legujabb és legnagyobb képeket bemutathassa. Az előadások ma délután 4, este 6 és fél 9 órakor, holnap este fél 9 órakor kezdődnek.

— **Elszámolás.** A f. év május hó 10-én az abonyi reform. új templom-alap javára tartott majálison a bevétel volt 238 kor. 80 fill., a kiadás 123 kor. 66 fill. Tiszta jövedelem a jelzett célra 115 kor. 14 fillér. Felülfizettek: Bán Imre 10 kor. Dobozi Kálmán 9 kor. Nyiri Dániel 7 kor. Palásti János 5 kor. Varga István, Varga László Kovács, Flégner Géza, Varga Pál hentes 4—4 kor. Varga János, Szakáll Lajos, Hegyesi Sándor, Györe János, Varga József, özv. Korc Pálné, ifj. Egedi József 2—2 kor. Györe János 1 kor. 40 fill. özv. Beviz Pálné, Füredi Károly, Dobozi Károly, Nyilasi József, Kardos László, Kiss Antal, Feké Mihály, Nikli Ferenc, Hamada Ferenc, Szikszai Károly, Kóvágó József 1—1 kor. Sándor Mihály 60 fill. Palásti Vince, Koós Simon 40—40 fillér. A fent jelzett alapra tett felülfizetésekért hálás köszönetét fejezi ki a rendezőbizottság.

— **Adjunk munkát a vakoknak.** A sorssújtott világtalanok megmentésére irányuló társadalmi mozgalom áthidalni törekszik e szerencsétleneknek azon utat, mely jövő boldogulásukat és mindennapi életfenntartásukat biztosítja. Ezen kitűzött célt megvalósítja a vakok temesvári intézete olyképen, hogy a világtalanokat szakszerű képzésben részesíti, a kiképzés után állandó munkát ad, hogy ipari jártasságukat ügyes szorgalommal érvényesíthessék. A szerencsétlen világtalanok ipari munkássága főként a kosárfonó és a kefekötő iparra terjed ki, melynél vakságuk dacára oly ügyességet fejtenek ki, hogy készítményeik semmivel sem különböznek a látó iparosok készítményeitől, sőt alapos és tartós kivitelben tul is haladják. A temesvári vakok foglalkoztató intézete most felhívja a közönség figyelmét a vakok által készített igen szép, tartós és ezenkívül olcsó ipari cikkekre. Raktáron tartanak: utazó kosarakat, kertibutorokat, női munkakosarakat, virágállványokat és mindenfajta kosarakat; a kefeneműekből: ruhacipőkeféket, falporlót, szobaseprűt, haj- és kalapkeféket s minden más kefeárut. Támogatásuk a humánus intézet nemes céljait azáltal, hogy munkát adunk a szerencsétlen vakoknak és az általuk előállított ipari cikkeket előnyben részesítjük a külföldről behozott igen sokszor silány árukkal szemben, mert szerencsétlen vak embertársainkon segítünk, jótékonyt gyarorunk és partoljuk a hazai iparunkat is. A temesvári vakok foglalkozó intézete készséggel küld ingyen és bérmentve képes árjegyzéket és árrendeléseket megbízható pontossággal teljesít.

Közgazdaság

Elfagyott szőlők kezelése

A fagykárt szenvedett tőkének kezelésénél két dologra kell törekednünk: először hogy amennyire lehetséges, még ez évben is kapjunk valami termést, másodsor, hogy a jövő évi termést biztosítsuk megfelelő ugarhajtások nevelése által. Ha a tőke hosszúra volt metszve s a fajta olyan, hogy annak alsó rügyeiből is kapunk termésthözó hajtásokat, akkor a hosszú csapok felső rügyeiből kinőtt hajtások elpusztulása után az alva maradt alsó rügyek minden külön kezelés nélkül is kihajtanak és valami termést is hozhatnak.

Olyan fajoknál, amelyek csak a vesszők felső rügyeiből hoznak termő hajtásokat s amelyek éppen azért hosszú, vagy szálvesszős művelést kívánnak, ha a felső rügyekből kinőtt hajtások teljesen elfagytak, az alsó rügyekből vagy a tőke fejből termő hajtások nőni nem szoktak. Azo-

kat a csapokat, amelyeken a hajtások teljesen lefagytak, miután ezekről most már semmit sem várhatunk, levághatjuk, de ha nem vágjuk le, azzal sem követünk el hibát. Az üres csapok egy ideig ugyan bántják a szemet, de később, ha a tőke lombosodik, úgy sem látszanak.

Hasonlóképen a szálveszszökkal is, ha azokon kivétel nélkül minden hajtás elpusztult. Sokszor azonban egyik-másik hajtás ép marad, ilyenkor a szálveszszőt egyáltalán nem, vagy csak félig távolítjuk el. E munkákkal nem kell éppen sietni, jobb, ha a fagy után várjuk, míg a lombzat egy kissé fejlődik s akkor többet látva, tökéletesebb munkát végezhetünk s a visszametszés helyett válogatással igyekezünk a fölösleges hajtásoktól a tőkét megszabadítani, amelyek sem termést nem adnak, sem a jövő évi metszésre nem szükségesek.

Olyan hosszabb zöld hajtásokon, amelyeknek csak a hegye fagyott el, de az alsó rész egészséges, a lefagyott felső részt eltávolítjuk, vagyis az úgynevezett zöld metszést alkalmazzuk. Így az alsó szemek kihajtanak és őszig beérő hajtásokat kapunk, amelyek a jövő évi termést adó csapokat szolgáltatják. Az idei fagy a legtöbb helyen olyan időben érte a szőlőt, hogy a hajtások még nem voltak elég hosszúak arra, hogy rajtuk zöld metszést lehetne végezni. A tőkefejből, vagy a csapok alsó rügyeiből fejlődött hajtások közül, amennyiben termést rajtuk nincs, a válogatás alkalmával annyit hagyjunk meg és neveljünk fel, amennyi a jövő évi csapoknak kell.

Csarnok

Hulló levelek.

Ugy akarta, m. valahogy szépen lassan, nesztelenül; mint az árnyék besurrani hozzátok. Ugyis lehetett volna mint a Napsugár besötétített szobába: egy arany nyilat bele célozni a szívetekbe. És sok mindenképp lehetett volna és akartam volna, csak ép így nem, zajosan, lármásan dobra ütve: „Itt egy száműzött Titán”. Nem akartam, hogy leolvassátok egyszerre az arcomról azt, amit az Élet ráirt: a sok kis betűket, nagybetűket, amelyeket azután én is megpróbáltam papírra vetni, szebben, színesebben mint ahogy jött.

Majd ha közelebről megösmérjük egymást — bocsánat e merészségért — megfogjátok látni, nálam az Élet betűi mély barázdákat hagytak hátra arcomon, ifjan, korán megöregítettek. S mégis én mint jó színész mosolyogva, vettem őket s adtam át egy másik Élet papírjának szépen színesen, prózába és versbe . . .

Ki vagyok hát én, mit keresek itt . . . úgy-e azt kérditek?

Megmondom. Elmesélem. Csak úgy röviden »Valahol mesz-

sze Nyugaton élt egy ifju. Arca beesett, sápadt, teste görnyedt, melle behorpadt, keze reszketett csak az ajka . . . csak a szája, az volt az egyetlen egészséges hústömeg; ami szüntelenül mozgott mintha imádkozna. Ilyenkor, fekete fénytelen szemei lángra lobbantak, mint lobogó fákllya világitottak be mindent . . . S a két ajk csak mozgott . . . mozgott, mintha valami álmodt volna. Ali baba ezeregyéjszakájának rózsaszínű álmát.

Ott messze nyugaton, a Mesék Országába, az álmok világába élt ez ifju, ott hol örökké szövik a mesét . . . az álmodt, hol örök az éj, nappalt nem ösmernek, ott, hol nincs köny, szomorúság csak álom . . . álom . . .

Ott, ahol még létezik paradicsom ott, ahol még van boldogság, mert minden színes, minden varázs . . . tündér kert. Ott mesélt az ifju. Ilyenkor mindenki köréje gyűlt s némán csendesen hallgatta, hallgatta: — Egyszer énis . . . egyszer én is, voltam király Arkádiába.

. . . Mindenki aludt már csak a Titán — az ifju — nézett fel fénytelen szemével a csillagok közzé, a milliók sokaságába s meg meg csukló hangon szakadozva . . . mesélt . . . tovább egész addig, míg az utolsó csillag is el nem tűnt. Akkor felkelt, kiosont a mesevárból, ment, ment céltalanul. Kezét tövis szurkálta, lábát kő törte, de ő nem érezte . . . csak ment . . . ment . . .

Egyszer, egy ilyen utja alkalmával, találkozott egy leánnyal. Valami különös leánnyal, eddig sohasem látottal, olyannal, amilyen a mesék országában nincs, És ment utána. A leány megállt. Először megjedte. De látta koldus ruháját, rongyos tépett saruját, azt hitte egy vándor, megnyugodott. Selymes, puha kis kezével benyúlt táskájába adott a vándornak egy sárga pénzdarábot s tovább ment, sietve gyorsan. A vándor utána. De látta, hogy a leány fürgébb s őt ereje elhagyja, rákezdett egy szomorú csendes dalra: Egyszer énis . . . egyszer énis voltam király . . . A leány figyelt, majd meglástitotta lépteit s be várta a vándort.

Azután együtt mentek, mikor elbucsuztak, már kart karból fonták ki. Most vette észre a leány, hogy a sárga pénz darabba, a jótékonyágja a szívet adta oda . . . a lelkét adta oda . . .

A vándor nem ment többet vissza övéihez, hanem bujdosott, barangolt céltalanul. Most már másféle meséket szöjt, de mind igazat s azt csak a leánynak mesélte el.

Mesélte . . . mesélte addig, míg a mese valóra nem vált. S mikor a valóra vált, szomorú lett a való; nem az teljesült, nem az álom vált be, hanem az Élet maga . . . S ide hozta. Ne kérdjétek, hogy . . .

S most itt van a vándor. Itt áll a Titán . . . „Én voltam, én voltam egyszer király . . .”

Eljöttem hozzátok. Egyelőre csak a szívetem s lelkemet küldöm el mint gondos utas a podgyászát. Számítok reá „téves címzés”-sel vissza jön.

De talán mégis, hátha ki-

váltjátok, hátha ott tartjátok . . . Istenem, akkor mi lenne? El kellene akkor nekem is mennem, szomorú rideg valóságnak.

Itt hagynám a fekete bűnös várost. Itt hagynék mindent, mint megtisztult, újjászületett mennék közzétek.

Irjatok. Meghagyom a címet. Igaz, postrestante s jeligére. De talán az nem határoz. Aztán elmesélek nektek sok-sok mindent. Igaz szép meséket. Nem ilyen szomorú, nem ilyen fádat. De most a megrokkant fáradt, ifjan öreg száműzött király beszélt.

Minek kérdeztétek? Én nem így akartam. Hanem úgy . . . valahogy, szépen lassan nesztelenül; mint az árnyék besurranni hozzátok. Vagy úgy mint a Napsugár, besötétített szobába: egy aranynyilal becélozni a szívetekbe . . . csengő-bongó szép mesékkal.

Majd ezután úgy lesz.

Hirdetések

Értesítés.

Halló! Népünnepély! Halló!

Abonyban az Ifjusági Dalkör 1914. évi június hó 1-én (Pünkösöd másodnapján) délután 5 órától kezdve reggelig

N É P Ü N N E P É L Y T

rendez a Dalkör gyarapítására Kelemen László kerthelyiségében, melyre a beléptidij személyenként 25 krajcár, azaz 50 fillér.

Aki nevetni és mulatni akar, csak ide jöjjön el. Lesz tombola! Főnyeremény: egy diszes diványpárna. Azután világposta, serpentin és konfetti csata, no még az is, amit meg sem gondolnak és csak 25 krajcár a belépti személyenként!

Szíves pártfogást kér

a Vezetőség.

ÓRÁT, ÉKSZERT

legolcsóbban vásárol

Rosenzweig J.

üzletében.

Pünkösdkor

kerül bemutatásra

A

SÁRGA CSIKÓ

A MOZIBAN.

A legszebb magyar

.. mozi felvétel. ..

Magyar színészek!

.. Magyar millió ..

Előadások:

Pünkösöd 2 napján

délután 4, este 6

és fél 9 órakor.

Mérsékeltlen felemelt

helyárak:

Páholyülés: 1 kor. 50 fillér.

Fenntartott hely: 1 kor. I. hely: 80 fillér. II. hely: 50 fillér.

III. hely: 40 fillér.

Jegyek előre válthatók: az „ABONY” kiadóhivatalában.

Értesitem a m. t. közönséget, hogy mindennemű kézimunkát u. m.: himzést, slingelést, horgolást, ajurozást, madérázást és kalotaszegi munka készítését jutányos árért elvállalom. Tanuló lányokat órára felveszek. Kérem a m. t. közönség szíves pártfogását

kiváló tisztelettel

Fabri Rezsóné

II. ker. Toldi-u. 41.

Eladó

halál eset miatt a Petőfi-u. 46. sz. ház, amely áll 3 szoba 2 konyha 2 éléskamra és üvegfolysóból. Értekezni lehet **özv. Horváth Jánosné**nál.

Medve jegyü padlóclakk

fénymáz a legjobb és legtartósabb, aránylag olcsóbb bármely gyártmánynál; mosható, igen tartós, tükör-fényű és 6 óra alatt csontkeménnyé szárad. Ezen kiváló minőségű padlóclakk csakis:

Havas Ignác kereskedőnél kapható **Abonyban**.

Kapható még jutányos árban:

borostyán és linoleum padlóclakk, valamint olajfesték, mosható zománclakk minden színben és a festéshez szükséges ecsetek, padló és parket viasz különféle színben.

Megkezdődött a nagy Pünkösdi vásár

Vermes Aladárnál Révész Manó
és Jenő bizományi üzletében
férfi és fiú ruhák, elegáns férfi
és női felöltők és lüszter ruhák.
Ugyanott kézzel varrott első
rendű kézimunka, férfi, női és
gyermek cipők.

Kalapok, elegáns nyakkendők,
férfi, női és gyermek harisnyák,
gallérok stb. cikkek

ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN.

Szives pártfogását a t. vevő kö-
zönségnek kéri

VERMES ALADÁR.

! M e g v a n !

mindenki győződve, hogy **legolcsóbban**

KOHN MIKLÓS

úri és női divatüzletében vásárolhat.

Állandóan izléses raktárt tart **costüm kelmék-
ből**, delain, batiszt, epöngé, crepon, vászon és
mosó voilekből.

Elegáns férfi és női felöltők, férfi és fiú ruhákban
pazar ujdonságok. Cipő, kalap és diszmű árukból
a saison ujdonságai.

Telefon 45. szám.

Ha tartós és elegáns

cipőt akar viselni, úgy forduljon bizalommal hozzám.
Tanulmányaimat Pesten a legelőkelőbb cipőkészítők-
nél sajátítottam el. Elvállalom **férfi, női és gyermek
cipők** készítését, **Angol és Francia** formákban, to-
vábbá **diszmagyar csizmák**, valamint beteg lábakra
(**ortopéd**) cipők készítését. Javítások gyorsan és pon-
tosan eszközölköttek. Szives pártfogást kér

DOBOSI RÉLA

katonai és polgári műcipész, Abony Tüzér-utca 64

Értesítés.

MOSKOVITS cipőgyár
megváltozott.

Most

HUNGÁRIA cipőgyár r. t.

Ez alkalommal az összes raktáron lévő **cipők
mélyen leszállított** árakban árusítanak.
Győződjön meg róla vétel kényszer nélkül.

SZOLNOKI főraktár

Baross és Gorova-u. sarok.

Oriási raktár fehér vászon és tenisz cipőkben,
nyári szandálok minden nagyságban és kivitel-
ben, férfi női és gyermek harisnyák nagy vá-
lasztékban.

Szives pártfogást kér

ACZÉL BÉLA üzletvezető.

Legalkalmasabb

meglepetésül **ajánlom** finom kivitelű ol-
csó nagyított képeimet, **Pasztel és olaj**
— festményeim első rangú kivitelben. —

Selyem képek, művészi s olcsó fényké-
pek, valamint levelezőlapok készülnek.

ZOLTÁN fényképészeti műtermét

Cegléd. Rákóczy s Szegfű utca sarok.

Ha jó képet akar, úgy el ne mulassa e kedvező alkalmat!

Uj butor raktár

CEGLÉDEN.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomá-
sára adni, hogy Cegléden a kath. egyház **bazár-
ban** Polacsek üzlete mellett a mai kor igényei-
nek megfelelő **butor üzletet** nyitottam.

Raktáron tartok: Tömör kőrisfa háló, cse-
resznyeafa, topolyfa betéttel, jávor, bükk és tö-
mörfa hálókat, tölgy, dió és palisander ebédlő-
ket, uri szobákat, angol garnitúrákat, diványok,
ottománok, matracok állandóan raktáron vannak
nagy választékban.

Raktáram mielőbbi megtekintését kérve ma-
radok

tisztelettel
WEISZ JENŐ

butorkereskedő és kárpitos mester.

Szakter Károly a legjobb és legrégebb szabó cég Cegléden Telefon: 65.

Milkó Ignác elsőrendű úri szabó Szolnokon

Baross-utca 15. Szapáry-ut sarkán.

Telefon: 206. szám

Fehér László

bank- és váltó-üzlete

SZOLNOKON, Baross és Szapáry-u. sarkán.

GIRO-SZÁMLA AZ OSZTRÁK MAGYAR BANKNÁL

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI SZÁMLA 34739. CLEARING FORGALOM
INTERURBAN-TELEFON 186. SZ. Sürgőnycim: FEHÉR BANKHÁZA SZOLNOK

**A világ legjobb sorsjegyei a
Magyar Jelzalog Hitelbank Konvertált
sorsjegy és a
Pesti Hazai Első Takarékpénztár
sorsjegy**

**A Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyek évenként
3 huzásban vesznek részt**

400.000 200.000 és 200.000 k. főnyereménnyel

Huzás 1914. évi június hó 5-én.

36 havi 4 koronás részletfizetésre nálam beszerezhetők

**A konvertált sorsjegyek évenként 6 huzásban vesznek
részt.**

**Egy millió, 500.000 400.000 300.000 250.000 200.000
150.000 és 100.000 korona főnyereménnyel.**

Huzás 1914. évi június hó 25.-én.

36 havi 6 koronás részletfizetésre nálam beszerezhetők

**Az első részlet befizetése után a törvényes részletet kizáróla-
gos játékkal azonnal megküldöm és a nyeremény már a rész-
letiv tulajdonosát illeti meg.**

**Kedvezmény: 2 részlet egyszerre való lefizetése után
ugy a konvertált mint a hazai sorsjegynél a 3-ik
részletet ingyen nyugtázom.**

Javításmentes tetőfedések és
falburkolások

Eternit

PALABÓL

Csak akkor valódi
ha minden lapon
az
Eternit
törvényileg védett
szóvédjegy dom-
bornyomasban
látható.

**ETERNIT-MŰVEK
HATSCHEK LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT 33.
GYÁR: NYERGESUJFALU.**

**KERJEN
MINTÁT ÉS ÁRJEJYZÉKET.**

ELÁRUSÍTÓ:

Possel M. és fia.

Varrógépek
Kerékpárok
Beszélőgépek
Hanglemezek
Hozzávaló alkatrészek.
Javítások a legjobban
és legolcsóbbak.
Győződjön meg róla
jöjjön át.

LŐWI HENRIK gépraktáros és mechanikai üzletébe

CEGLÉD. Gr. Károlyi Gábor-u 1. sz. Csirkepiacz sarok.

KOLLARIT-
BŐRLEMEZ KAUCSUK KOMPOZI-
TÍÓVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

UTANZATTÓL ÓVAKODJUNK!

„KOLLARIT”-
bőrlemez

kaucsuk-composicióval bevont ru-
ganyos, viharbiztos és időt álló
szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze

Végtelenül tartós.

Régi zindelytetők átfedésére ki-
válóan alkalmas. Sem mázolni,
sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható:

Bán Sándor

fakereskedőnél Abonyban.

Jugyón
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELŰ TŰZ ÉS
BETÖRÉSEMMENTES ÚJ PÁNCÉL

**TAKARÉKPERSELYT
BÁRKINEK.**

Trigon

**PESTMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR P.T.
BUDAPEST. IV. KÖTŐ-UTCA 8.**

A moziban
Vasárnap és Hétfőn
A két anya
Apacs dráma 5 felv.-ban.